Avfallsföreskrifter

Antagen av regionfullmäktige 2026-04-27, § 382

Gäller från och med 2026-05-01

Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser 3
Definitioner 3
Region Gotlands ansvar för avfallshantering, tillsyn och information 5
Betalning och information 5
Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar 5
Sortering av avfall 6
Emballering av avfall under kommunalt ansvar samt placering av behållare 8
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning 8
Anskaffande och ägande 8
Anläggande 8
Rengöring och tillsyn 9
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck 9
Åtgärder inför tömning och hämtning av avfall från enskilda avloppsanläggningar 10
Hämtnings- och transportvägar 11
Hämtningsområde och hämtningsintervall 12
Åtgärder om föreskrift inte följs 15
Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter 16
Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamheter 16
Uppgiftsskyldighet 16
Undantag 16
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden 16
Kommunalt ansvar 17
Utsträckt hämtningsintervall 18
Gemensamma avfallsbehållare 19
Uppehåll i hämtning 20
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall 20
Under kommunalt ansvar till Region Gotland 20
Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserad verksamhet 21
Övergångsbestämmelser 21
Bilagor 21
Bilaga 1. Sortering, emballering och lämning av avfall ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Bilaga 2 – Avfallsutrymmen och transportvägar 28
Bilaga 3 - Råd och regler för enklare tömning av enskilt avlopp 31

Inledande bestämmelser

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1 och 2 §§, avfallsförordningen (2020:614) meddelar regionfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering inom Region Gotland.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med **kommunalt avfall** avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, med undantag för vad som anges i 15 kap. 3 § 1–6 punkterna. I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).

   a. Med **avfall under kommunalt ansvar** avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen har ansvar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2 och 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.
   b. Med **kärl- och säckavfall** avses den del av avfall under kommunalt ansvar som får läggas i kärl eller säck.
   c. Med **grovavfall** avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
   d. Med **trädgårdsavfall** avses sådant biologiskt nedbrytbart trädgårds- och parkavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § 1 punkten avfallsförordningen (2020:614) som uppstår i trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken.
   e. Med **farligt avfall** avses avfall som i bilaga 3 till avfallsförordningen (2020:614) beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*),
   f. Med **konsumentelavfall** avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.
   g. Med **textilavfall** avses avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil i enlighet med 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614).
   h. Med **före detta livsmedel** avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.
   i. Med **matavfall** avses allt biologiskt nedbrytbart kommunalt avfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. I begreppet ingår matavfall som hälls ut i vasken i de fall detta samlas upp avskilt i sluten tank. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (h) ovan.
   j. Med **restavfall** avses sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som återstår när matavfall, farligt avfall, returpapper, textiler samt förpackningar, elavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från kärl- och säckavfallet.

   k. Med **bygg- och rivningsavfall** avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken avfall från bygg- och rivningsarbeten. Bygg- och rivningsavfall får hanteras tillsammans med skrymmande avfall av samma materialslag.
   l. Med **bygg- och rivningsavfall** som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken.
2. Med **fastighetsinnehavare** avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
3. Med **nyttjanderättshavare** avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
4. Med den **avfallsansvariga nämnden** avses Region Gotlands Tekniska nämnd.
5. Med den **tillsynsansvariga nämnden** avses Region Gotlands Miljö- och byggnämnd.
6. Med **behållare** avses kärl, container, bottentömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar.
7. I enlighet med avgränsningen av kommunens ansvar enligt 15 kap. 20 § 2 miljöbalken, avses med **enskilda avloppsanläggningar** slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållsspillvatten. Hushållsspillvatten är spillvatten där övervägande del utgörs av WC-spillvatten (vattentoalett) och BDT-spillvatten (bad, disk och tvätt)
8. Med **latrin** avses latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.
9. Med **permanentbostad** menas en fastighet som nyttjas för bostadsändamål där boende är **folkbokförd på adressen.**
10. Med **fritidsboende** avses fastighet där fastighetsägare/nyttjanderättshavare inte är folkbokförd på fastigheten.
11. Med **betalsopsäck** menas säck för extra avfall som inte ryms inom ordinarie abonnemang för restavfall. Säcken är märkt med Region Gotland.
12. Med **tätort** menas ett område med minst 200 invånare och där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter. För att kunna beställa avfallstjänster som i denna föreskrift erbjuds till tätort krävs fast vägförbindelse med Gotland samt att avfallslämnaren inte har förutsättningar för färre hämtningar. Region Gotland har rätt att neka till tjänster.
13. Med **sommarperiod** avses perioden vecka 20 till och med vecka 37 och med **övrig del av året** avses perioden vecka 38 till och med vecka 19.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Region Gotlands ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i regionen.
Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i kommunens beslut om auktorisation eller dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av regionens avfallsorganisation eller, den som kommunens avfallsorganisation för ändamålet anlitar eller kommunen samverkar med, i dessa föreskrifter benämns regionens avfallsorganisation och renhållarens utförare för **renhållaren**.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av den tillsynsansvariga nämnden.

5 § Den avfallsansvariga nämnden ska särskilt informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, konsumentelavfall, textilavfall samt information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

Betalning och information

6 § Avgift ska betalas för

1. de åtgärder som regionen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som regionen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.
2. de åtgärder som regionen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som regionen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.
3. den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom regionens försorg och i enlighet med föreskrifter som regionen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

Eventuella tillsynsavgifter utfärdade av den tillsynsansvariga nämnden kan tillkomma.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

Fastighetsinnehavaren ska utan dröjsmål anmäla ändringar av ägandeförhållanden, eller andra ändringar som berör avfallshanteringen, till den avfallsansvariga nämnden.

Sortering och överlämning av avfall under kommunalt ansvar

Sortering av avfall

8 § Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra som innehar avfall under kommunalt ansvar ska sortera ut avfallsslag i enlighet med sorteringsanvisningarna till avfallsföreskrifterna i bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall (enligt 3 kap. avfallsförordningen (2020:614)).

8 a § Förpackningsavfall i form av
1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä, och
7. material som inte avses i 1–6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 8 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1–7 till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och från förpackningsavfall enligt punkterna 1–7 och lämna det till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska i stället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

8 b § Returpapper ska enligt 3 kap. 5 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

8 c § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skiljt från annat avfall och sorteras ut från annat biologiskt avfall samt hanteras i enlighet med bilaga 1 till avfallsföreskrifterna.

8 d § Sådant bygg- och rivningsavfall i form av schaktmassor som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1 till avfallsföreskrifterna.

8 e § Livsmedel- eller köksavfall inklusive ätlig olja eller liknande flytande ätligt fett ska enligt 3 kap. 7 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

8 f §Trädgårds- och parkavfall ska enligt 3 kap. 7 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

8 g § Textilavfall ska enligt 3 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

8 h § Ytterligare föreskrifter om sortering, emballering och lämning av avfall återfinns i bilaga 1 till avfallsföreskrifterna.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter för nyttjanderättshavare, hushåll och andra som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren för borttransport.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

10 § Avfall under regionens ansvar ska lämnas till och transporteras bort av renhållaren, om inte annat sägs i dessa föreskrifter och i bilaga 1.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 19 § eller lämnas på plats som anvisas i bilaga 1 till avfallsföreskrifterna.

Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten om inte ändringen kräver beslut från Miljö- och byggnämnden.

10 a § Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar som markerats i bilaga 1 till avfallsföreskrifterna, får lämnas till annan än renhållaren, för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Enligt 5 kap. 18 § avfallsförordningen (2020:614) ska yrkesmässig verksamhet som lämnar avfallet till någon annan än kommunen eller de som kommunen anlitat, kontrollera att den som tar emot avfallet har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för hanteringen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska även upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen.

Emballering av avfall under kommunalt ansvar samt placering av behållare

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren eller utrymmet är avsett. Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 1 till avfallsföreskrifterna. Glödande avfall får inte lämnas till regionens avfallshantering.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

12 § Inom Region Gotland får endast de behållare användas som föreskrivs genom avfallstaxan och som kan tömmas med den utrustning som används i regionens insamlingssystem. Typ, antal och storlek på behållare för användning vid fastigheten avgörs av den avfallsansvariga nämnden i samråd med fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

13 § Kärl, säckar och latrinbehållare, som ska tömmas eller hämtas av Renhållaren, ägs av Region Gotland och tillhandahålls av renhållaren.

Matavfallspåsar och hållare till matavfallspåsar tillhandahålls enligt abonnemang.

Betalsopsäckar anskaffas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

Container får ägas av Renhållaren, fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

Krantömda behållare, enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare anskaffas och installeras av fastighetsinnehavaren.

Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. När renhållaren ska utföra sådant underhåll ska behållaren vara tillgänglig. Märkning ska ske enligt anvisning från renhållaren. Fastighetsinnehavare kan bli ersättningsskyldig om skada på behållare beror på oaktsamhet.
Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar dimensionering, installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen, se bilaga 2. Före anskaffande av komprimatorer, behållare, tank för matavfall eller utrustning ska samrådas med renhållaren eller renhållarens utförare för att säkerställa att det är kompatibelt med befintligt insamlingssystem.

Anläggande

14 § Vid anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall ska inte avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn eller anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, tank för matavfall eller anläggning som kräver byte av filtermaterial, ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen, se bilaga 3.

14 a § Vid installation av bottentömmande behållare ska anläggningen utformas så att den är åtkomlig för tömning med fordon utrustat med kran. Den fria höjden ska vara minst sju meter över kranfordonet och längs hela sträckan mellan kranfordonets uppställningsplats och behållaren. Avfallet hämtas bara om anläggningen är försedd med tömningsanordning som är godkänd av den avfallsansvariga nämnden och som är anpassad till de insamlingsfordon som normalt används i regionen.

Anläggningar som ska tömmas med kranfordon ska installeras så att avståndet mellan fordonets uppställningsplats och behållarens lyftanordning inte överstiger fem meter, om inte särskilda skäl föreligger. Filterkassett eller storsäck får väga högst 2 000 kg, eller har en volym på 1 kubikmeter. Avstånd upp till tio meter godtas för filterkassett eller storsäck som väger högst 1 000 kg.

Rengöring och tillsyn

15 § Fastighetsinnehavaren och vid behov nyttjanderättshavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare och anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Missköts rengöringen av behållare, och rättelse inte sker efter uppmaning, får renhållaren rengöra eller byta ut behållaren på fastighetsinnehavarens bekostnad till självkostnadspris. Om rättelse efter uppmaning inte sker kan ärendet komma att överlämnas till den tillsynsansvariga nämnden.

Såväl behållare som inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

16 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Behållaren får inte vara packad på ett sådant sätt att tömning eller fortsatt sortering försvåras. Betalsopsäck får inte väga mer än 8 kg och latrinbehållare får inte väga mer än 15 kg. Behållare bör vara fria från snö, is och avfallet får inte vara fastfruset i kärlet vid tömningstillfället.

Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på eller i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas Renhållaren. Ändringar ska utan uppmaning meddelas Renhållaren.

Behållare ska vara uppställd så att hantering med den utrustning som används i regionens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att det kan hämtas med det fordon som normalt används för hämtningen.

Behållare som renhållaren ska tömma ska på hämtningsdagen vara tillgänglig och placerad på ordinarie plats för hämtning mellan följande klockslag:

- Under sommarperiod, vecka 20 till och med vecka 37, kl. 05-20 med undantag för Visby innerstad där tömning kan ske kl. 06-20.

- Övrig del av året kl. 06-18.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

Åtgärder inför tömning och hämtning av avfall från enskilda avloppsanläggningar

17 § Det åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att inför hämtningstillfället placera filterkassett eller annan behållare, som ska tömmas eller hämtas med fordon utrustat med kran, inom längsta tillåtna avstånd enligt 14 §.

Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

Enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare och tank för matavfall ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfrusen när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kg, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 25 kg om inte särskilda skäl föreligger. Tömningshålet ska vara minst 400 mm i diameter. Region Gotland tillhandahåller lås mot kostnad. Brunnslocket ska vid användning av eget lås vara upplåst och öppningsbart utan verktyg när arbetet av Renhållaren ska utföras.

Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger vilken fastighet anläggningen tillhör.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavarens är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Om avståndet mellan uppställningsplatsen och anläggning är längre än 10 meter kan en fast sugledning, alternativt sugslang avsedd för ändamålet läggas ut av fastighetsinnehavaren eller i förekommande fall nyttjanderättshavaren innan tömning.

Om din tank/avskiljare inte ligger intill en körbar väg kan en sugledning alternativt en sugslang läggas ut innan tömning, avståndet får ej överstiga 50 meter mellan anslutningspunkter. Vid enskilda avloppsanläggningar med sugledning som tömningssystem används en arbetsslang dvs. en extra bit slang med koppling, mellan punkten för slamsugningskopplingen och brunnens botten. Arbetsslangen ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren och bör förvaras på en skyddad plats mellan tömningar. Mer detaljerade krav kan ses i bilaga 3. Vid avsaknad av egen arbetsslang, tillhandahåller Region Gotland arbetsslang mot en avgift per påbörjad 10 meter.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavarens ansvarar vid behov för åtgärder efter tömning för att anläggningen ska ha avsedd funktion. Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavarens försorg. Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

18 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller till annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig avloppsanläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Betongbrunnar kan sedan fyllas med sten eller annat inert material. Plastbrunnar bör grävas upp och återvinnas. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska utan dröjsmål anmäla ändringar som berör avfallshanteringen enligt § 7.

Om fettavskiljare tillfälligt eller permanent tas ur bruk ska anläggningen tömmas på allt avfall. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska utan dröjsmål anmäla ändringar som berör avfallshanteringen enligt § 7.

Hämtnings- och transportvägar

19 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar sker normalt vid fastighetsgränsen så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt eller vid en överenskommen plats eller vid en av Region Gotland anvisad plats.
Anvisning av plats görs av avfallsansvariga nämnden.

20 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning, hålls i farbart skick.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.
Vid behov ska vändmöjlighet finnas.
Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet.

Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med Renhållaren eller anvisas enligt 19 §.

Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som behållare eller slang behöver förflyttas via, av den som utför hämtningen, hålls i sådant skick att hämtningen inte försvåras. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

För beskrivning av tillfartsväg för sophämtning och slamtömning samt råd och regler för enklare tömning av enskilt avlopp, se bilaga 2 och 3.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

21 § Region Gotland utgör ett hämtningsområde.

22 § Ordinarie hämtning av avfall från hushåll och verksamheter sker med nedanstående intervall. Alternativ för hämtningsintervall och ytterligare tjänster framgår av Region Gotlands avfallstaxa.

22 § a (*Gäller före nytt insamlingssystem införts under 2026)* Hämtning av matavfall och restavfall i behållare upp till 660 liter, container, krantömda behållare, latrinbehållare och enskilda avloppsanläggningar utförs enligt följande:

- För permanentbostäder som utgörs av en- eller tvåbostadshus:
  - Tömning av kärl för restavfall sker varannan vecka. Om undantag finns enligt 29 § kan tömning ske var fjärde vecka.
  - Tömning av kärl för matavfall sker varannan vecka.
- För fritidsboende:
  - Tömning av kärl för rest- och matavfall sker varannan vecka under sommarperioden vecka 20 till vecka 37. Möjlighet finns att beställa extra hämtning under övriga delen av året.
- För flerbostadshus och verksamheter:
  - Tömning sker varannan vecka.
  - Inom område som uppfyller förutsättningar för tätort kan tömning ske upp till fem gånger per vecka under sommarperioden och upp till tre gånger per vecka under övriga året.
  - Utanför tätort kan tömning ske upp till tre gånger per vecka under sommarperioden och upp till två gånger per vecka under övriga året.

Tömning av container och krantömda behållare sker enligt abonnemang som framgår av Region Gotlands avfallstaxa.

22 § b *(Gäller efter att nytt insamlingssystem införts under 2026)*

Kommunalt avfall som ska transporteras till behandlingsanläggning genom kommunens försorg hämtas enligt följande ordinarie intervall, om inte särskilda skäl föreligger;

- För permanentbostäder som utgörs av en- eller tvåbostadshus:

Insamling av matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper och restavfall sker i två (2) st. fyrfackskärl, Kärl 1 och Kärl 2.
Från permanentbostad sker hämtning av avfall 26 gånger för Kärl 1 och för Kärl 2 sker hämtning 13 gånger jämnt fördelat över året.

- För permanentbostäder i Visby innerstad som utgörs av en- eller tvåbostadshus:

Insamling av matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper och restavfall sker i 2 – 4 tvåfackskärl och 0 - 4 behållare för sidolösning. Fördelningen av tvåfackskärl och sidolösningar är valbart.
Från permanentbostad i Visby innerstad sker hämtning av mat- och restavfall 26 gånger och för förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper sker hämtning 13 gånger jämnt fördelat över året.

- För fritidsboende som utgörs av en- eller tvåbostadshus:

Insamling av matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper och restavfall sker i två (2) st. fyrfackskärl, Kärl 1 och Kärl 2.
Från fritidsboende sker hämtning av avfall 9 gånger för Kärl 1 och 5 gånger för Kärl 2 per år och enligt schemaperioden vecka 20 till 37.

- För fritidsboende i Visby innerstad som utgörs av en- eller tvåbostadshus:

Insamling av matavfall, förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper och restavfall sker i 2 – 4 tvåfackskärl och 0 - 4 behållare för sidolösning. Fördelningen av tvåfackskärl och sidolösningar är valbart.
Från fritidsboende i Visby innerstad sker hämtning av mat- och restavfall 9 gånger och för förpackningar av papper, plast, glas och metall, returpapper sker hämtning 5 gånger per år och enligt schemaperioden vecka 20 till 37.

Möjlighet finns att beställa;

- extra hämtning av de respektive kärlen.
- extra kärl för restavfall om det finns särskilda behov i hushållet. Kärl töms enligt samma schema som fyrfackskärl 1, som omfattar restavfall (gäller ej Visby Innerstad)
- tömning av container och krantömda behållare sker enligt abonnemang som framgår av Region Gotlands avfallstaxa.
- hämtning av betalsopsäck (endast för fritidsboende)

- För flerbostadshus och fastigheter som ingår i gemensam avfallslösning enligt **§ 35 b** gäller:

- Tömning av behållare för mat- och restavfall ska ske minst en gång varannan vecka.

- Intervall 3ggr/vecka inom tätort året runt.
- Intervall 5ggr/vecka endast möjlig inom tätort under sommarperioden (vecka 20 till 37)
- Utom tätort 3 ggr/vecka endast under sommarperiod (vecka 20 till 37)
- Region Gotland har rätt att neka till tjänster där utrymme för fler kärl finns.

- Tömningsstandard av behållare för förpackningar;

Fraktion	Hämtningsintervall ggr/år	Kärlstorlek (liter)
		Min-max
Plastförpackningar	26	190–660
Pappersförpackningar	26	190–660
Färgat glas	13	190–370
Ofärgat glas	13	190–370
Metall	13	190–370

Möjlighet finns att beställa;

- andra abonnemang för hämtning av förpackningar
- abonnemang för hämtning av tidningar
- extra hämtning inom abonnemanget av de respektive kärlen
- tömning av container och krantömda behållare sker enligt abonnemang som framgår av Region Gotlands avfallstaxa.
- hämtning av betalsopsäck

För verksamheter gäller;

- Tömning av behållare för mat- och restavfall ska ske minst en gång varannan vecka.
- Intervall 3ggr/vecka inom tätort året runt.
- Intervall 5ggr/vecka endast möjlig inom tätort under sommarperioden (vecka 20 till 37)
- Utom tätort 3 ggr/vecka endast under sommarperiod (vecka 20 till 37)
- Region Gotland har rätt att neka till tjänster där utrymme för fler kärl finns.

Möjlighet finns att beställa;

- extra hämtning inom abonnemanget av de respektive kärlen
- tömning av container och krantömda behållare sker enligt abonnemang som framgår av Region Gotlands avfallstaxa.

För samtliga abonnemangstyper gäller;

- Latrinhämtning sker:
    - Under vecka 38 till vecka 19 sker hämtning efter beställning för helårsabonnemang 1 gång/månad.
    - Varannan vecka under sommarperioden sker hämtning efter beställning vecka 20 till vecka 37
- För enskilda avloppsanläggningar, tank för matavfall och fettavskiljare gäller följande:
    - Tömning av slutna tankar och slamavskiljare anslutna för hushållsspillvatten ska ske minst en gång per år eller inom 12–13 månader efter senaste tömning eller oftare efter behov.
    - Tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT spillvatten) ska ske vartannat år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i avskiljaren.
    - Tömning av fettavskiljare ska ske så ofta att anläggningens funktion bibehålls, dock minst en gång per år eller inom 12–13 månader efter senaste tömning.
    - Fosforfällor och minireningsverk ska tömmas i enlighet med det tillstånd som getts av den tillsynsansvariga nämnden för enskilda avloppsanläggningar och leverantörens anvisningar ska följas.

Åtgärder om föreskrift inte följs

23 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 8 a-c §§, farligt avfall inklusive spillolja i bilaga 1, 16 §, 17 § eller 20 § inte följs.

23 a § Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling eller vid överenskommen eller anvisad plats som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan avgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår i Region Gotlands avfallstaxa.

Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning och där felsorteringen innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordning på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter.

Vid felsortering vid ett enskilt hushåll töms inte kärlet och en uppmaning om att rätta till sorteringen ges. Efter att fastighetsinnehavaren har rättat till felsortering i kärl- och säckavfallet hämtas avfallet antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller vid en beställd extrahämtning mot avgift enligt avfallstaxan. För sop- och latrinhämtning är exempel på felsortering dåligt eller felaktigt emballerat avfall, felplacerad, överfull eller för tung behållare.

Om rättelseåtgärd inte sker har renhållaren rätt att hämta avfallet på annat sätt än ordinarie hämtning, mot särskild avgift enligt regionens avfallstaxa. Vid upprepade fel kan tillsynsansvariga nämnden begära ändring av abonnemanget.

23 b § För avfall från enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare planerar renhållaren in en ny tömning, då felet ska ha rättats till. Om tömning inte kan ske efter försök till ny tömning och felet inte har åtgärdats kommer ärendet överlämnas till tillsynsansvarig nämnd.

Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

24 § Utöver vad som föreskrifts i 8–23 §§ ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall. Konsumentelavfall lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1. Tömning av enskilda tankar, slamavskiljare, fettavskiljare och latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt ansvar utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tank/avskiljaren.

24 a § Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet i enligt 8 a § och lämna det till ett insamlingssystem som kommunen eller den som renhållaren tillhandahåller.

För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller i stället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 8 a §.

Bestämmelsen i 8 a § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Annat avfall än avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

Uppgiftsskyldighet

25 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna de uppgifter om arten, sammansättning, mängd eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för regionens renhållningsordning.

Enligt 3 kap. 41 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgifter om behovet av avfallshantering enligt 3 kap. 40 § avfallsförordningen till regionen. Uppgifterna ska lämnas till avfallsansvariga nämnd.

Undantag

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

26 § För undantag från dessa föreskrifter och andra undantag från avfallsföreskrifterna krävs anmälan eller ansökan till ansvarig nämnd. Undantag kan medges enligt 27–37 §§, under förutsättning att det inte medför risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och att särskilda skäl föreligger.

För att handlägga anmälan eller ansökan kan den aktuella nämnden ta ut en handläggningsavgift enligt gällande taxa.

Beviljade undantag upphör att gälla:

- vid ägarbyte på fastigheten,
- om förutsättningarna för undantaget förändras,
- efter tidsperiod som anges i beslut från överprövande instans eller efter tidsperiod som framgår av 30–36 §§.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

27 § Avfall får endast tas omhand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 28–32 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljö. Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering och annan behandling kan eventuellt krävas enlig miljöprövningsförordningen (2013:251).

28 § Trädgårds och parkavfall ska i första hand komposteras på fastigheten eller lämnas till kommunen. Trädgårds- och parkavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Avfallet kan lämnas till kommunen enligt sorteringsbilagan. Trädgårds- och parkavfall får eldas när det inte är möjligt att kompostera eller transportera det till en godkänd mottagningsanläggning. Eldningen får inte ske om olägenhet uppstår eller strider mot andra föreskrifter eller beslut. Lokala hälsoföreskrifter tillhandahålls av tillsynsansvarig nämnd. Eldningsförbud utfärdat av länsstyrelsen/räddningstjänsten. Se vidare information om vad som gäller just nu[1].

Den som har trädgårds- och parkavfall som innehåller parkslide eller invasiva främmande arter som finns upptagna på unionsförteckningen enligt förordningen (EU) nr 1143/2014 ska sortera ut det avfallet och hålla det skilt från annat avfall enligt vad som regleras i avfallsförordningen. Avfallet ska förpackas i täta emballage och lämnas till godkänd mottagningsanläggning.

29 § Fastighetsinnehavare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten på fastigheten ska anmäla detta till tillsynsansvariga nämnd och invänta beslut innan kompostanläggningen tas i bruk.

Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i en värmeisolerad, ventilerad och skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

[1] Eldningsavrådan och eldningsförbud | Region Gotland

30 § Avfall från mulltoalett, förbränningstoalett, frystoalett, latrinkärl och liknande får, efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden, komposteras på fastigheten för att användas som jordförbättringsmedel på fastigheten. Anmälan ska ske till tillsynsansvariga nämnd och innehålla en komplett beskrivning av anläggningen, uppgifter om de beräknade avfallsmängderna och hur omhändertagandet avses ske.

Urin kan, under förutsättning att olägenhet inte uppstår för människors hälsa eller miljön, lagras för användning som gödningsmedel genom spridning på odling. Uppsamling, lagring och spridning av urin ska utföras enligt den tillsynsansvariga nämndens anvisningar.

31 § Slam från slamavskiljare eller sluten tank, latrin från torrtoaletter/biologiska toaletter och urin från separerande toaletter kan, efter ansökan till tillsynsansvariga nämnd, hanteras på jordbruksfastighet där fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren själv tömmer och tar hand om slammet/latrinet/urinen.

Jordbruksfastigheten ska förfoga över tillräckligt med mark för spridning och omhändertagandet ska utföras på ett sätt som inte orsakar olägenhet för människors hälsa och miljön.

Beslut efter ansökan gäller i högst tio år. Därefter måste en ny ansökan lämnas in.

32 § Undantag från tömning av slamavskiljare eller sluten tank och undantag från hämtning av latrin från torrtoaletter/biologiska toaletter och urin från separerande toaletter kan, efter ansökan till tillsynsansvariga nämnd, medges för fastighet eller fastigheter som tecknat avtal med innehavare av jordbruksfastighet om tömning. Innehavaren av jordbruksfastigheten ska då åta sig omhändertagandet och ska förfoga över tillräckligt med mark för att spridning och omhändertagandet ska utföras på ett sätt som inte orsakar olägenhet för människors hälsa och miljön.

Beslut efter ansökan gäller i högst tio år. Därefter måste en ny ansökan lämnas in.

Utsträckt hämtningsintervall

33 § (*Gäller före nytt insamlingssystem införts under 2026)* Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt matavfall från hushållet på den egna fastigheten kan vid beslut efter anmälan till tillsynsansvariga nämnden beviljas ändring hos avfallsansvariga nämnden att restavfallet hämtas var fjärde vecka under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om regionen konstaterar att matavfall, trots uppgifterna om kompostering eller utsortering, lämnas i behållaren för restavfall för hämtning eller om regionen på annat sätt gör sannolikt eller konstaterar att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits eller uppgivits.

Efter att nytt insamlingssystem införts beviljas inte utsträckt hämtningsintervall och befintliga tas bort.

34 § För enskilda avloppsanläggningar kan fastighetsinnehavare eller den nyttjanderättshavare som äger anläggningen, efter ansökan till tillsynsansvariga nämnden medges utsträckt hämtningsintervall för avfall från anläggningen. Förlängd intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov. Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om tillsynsmyndigheten konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensamma avfallsbehållare

35 § Ansökan om gemensam avfallsbehållare eller avfallslösning lämnas 2 månader innan undantaget önskas träda i kraft till avfallsansvariga nämnden.

Beslut efter ansökan gäller i högst fem år.

35 a § Två eller tre närliggande fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare med samma abonnemangstyp kan dela kärl under förutsättning att:

1. Avståndet mellan ordinarie uppställningsplatser för behållare vid egna abonnemang för berörda fastigheter är högst 500 meter.
2. Bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas.
3. Olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.
4. Ansökan undertecknad av samtliga fastighetsinnehavare lämnas till kundtjänst för den avfallsansvariga nämnden. Vid ägarbyte ska ny ansökan skickas in av samtliga fastighetsägare och beviljas av kundtjänst för den avfallsansvariga nämnden.
5. En av fastighetsinnehavarna förbinder sig att ansvara för uppställningsplatsen för behållarna.
6. En av fastighetsinnehavarna förbinder sig att vara faktureringsansvarig.
7. Grundavgift betalas av var fastighetsägare medan den rörliga avgiften delas på samtliga hushåll som ingår i delningen.[2]

[2] Prisexempel: Om en uppsättning av fyrfackskärl delas på 3 stycken fastigheter betalar var fastighetsägare full grundavgift och 1/3 rörlig avgift enligt Region Gotlands gällande taxa.

35 b § Gemensam avfallslösning. Fler än tre fastighetsinnehavare kan, utan särskild ansökan, anmäla användning av en gemensam avfallslösning[3] under förutsättning att:

1. Kriterierna i 35 a § punkt 1–3 är uppfyllda.
2. En samfällighetsförening eller liknande förbinder sig att ansvara för anordnande och skötsel av uppställningsplats och den gemensamma avfallslösningen.
3. Grundavgift betalas av varje fastighetsägare som ingår i den gemensamma avfallslösningen medan den rörliga avgiften delas på antalet fastighetsägare som den gemensamma avfallslösningen omfattar[1].

35 c § Fastighetsinnehavare som inte uppfyller kriterierna för delat abonnemang eller gemensam avfallslösning enligt §§ 35 a eller 35 b kan, vid särskilda skäl, medges rätt att använda gemensamma avfallsbehållare efter skriftlig ansökan till den avfallsansvariga nämnden.

Uppehåll i hämtning

36 § Uppehåll i hämtning av kärl- och säckavfall och latrin vid permanentabonnemang kan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst tre månader.

Uppehåll i hämtning av kärl- och säckavfall och latrin från fritidshus kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att nyttjas under en hel hämtningsperiod enligt 22 §.

Uppehåll i hämtning av slam från enskilda avloppsanläggningar kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavaren om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst tolv månader. Fastighetsägaren ansvarar för att inget avfall finns i anläggningen under uppehållet.

En förutsättning för sådant uppehåll är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till föregående hämtningssäsong.

Ansökan om uppehåll i hämtning ska lämnas till den avfallsansvariga nämnden minst en månad innan avsedd uppehållsperiod.

Beslut efter ansökan gäller i högst tre år per ansökningstillfälle.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar till Region Gotland

37 § Tillsynsansvariga nämnden får, efter fastighetsinnehavarens eller nyttjanderättshavarens skriftliga ansökan, om det finns särskilda skäl, medge dispens från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st.§ miljöbalken, om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

[3] En gemensam avfallslösning kan även kräva bygglov enligt plan- och bygglagen.

Avfall får inte eldas på den egna fastigheten annat än vad som framgår av 28 §, inte heller grävas ner om det inte gäller döda sällskapsdjur. Vid befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till Region Gotland får avfall heller inte lämnas till återvinningscentral.

För att beviljas befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till Region Gotland ska fastighetsinnehavaren visa att inget behov av kommunala avfallstjänster föreligger. Beslut efter ansökan är tidsbegränsat och anger förutsättningar under vilka beslutet kan återkallas till exempel förändrad användning av fastigheten, ändrade ägarförhållande etcetera

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförordningen (2023:251).

Anmälan avseende insamling av förpackningsavfall för samlokaliserad verksamhet

38 § En verksamhet lokaliserad i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll, och som vill ha samlokaliserad/gemensam avfallshantering med hushållet, ska anmäla till kundtjänst för den avfallsansvariga nämnden att den vill ha kommunal insamling. Anmälan ska göras senast en månad innan insamlingen ska påbörjas.

Övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft 2026-02-01. Genom dessa föreskrifters ikraftträdande upphör regionens föreskrifter om avfallshantering antagna av regionfullmäktige 2024-01-01, 103 § att gälla.

Beslut om undantag som fattats med stöd av, eller i enlighet med tidigare föreskrifter och där förhållandena inte har ändrats, gäller tills vidare eller till det datum som anges i beslut.

Bilagor

1. Sortering, emballering och lämning av avfall
2. Avfallsutrymmen och transportvägar
3. Råd och regler för enklare tömning av enskilt avlopp

Bilaga 1. Sortering, emballering och lämning av avfall

Avfallsslag	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Matavfall Se definition 2 § 1.i. Matrester, kaffesump, fruktrester, rotfruktskal, köttben med mera	Matavfall ska läggas i påse som tillhandahålls eller godkänts av Region Gotland och i separat behållare för matavfall, eller i tank avsedd för matavfall.	För tömningsintervall se 22 §. Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som Region Gotland tillhandahåller. Avfallskvarn ansluten till det allmänna VA ledningsnätet eller enskilt avlopp är inte tillåtet inom Region Gotland.
Restavfall Se definition 2 § 1.j. Kuvert, plåster, bindor, tamponger, våtservetter, tops, blöjor, dammsugarpåsar, tuggummi, snus, post-it lappar eller dylikt.	Restavfall ska läggas i en påse av lämpligt material. Påsen ska förslutas för att förhindra att avfall läcker ut. Aska och slagg ska vara kall och ämnen som kan förorsaka antändning ska neutraliseras innan de läggs i soppåsen.	För tömningsintervall se 22 §. Restavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som Region Gotland tillhandahåller.
Betalsopsäck Betalsopsäck kan användas när man behöver lämna mer restavfall än vanligt vid enstaka tillfällen. Matavfall får ej läggas i betalsopsäcken.	Endast grön säck märkt med Region Gotland tillåts för insamling av restavfall.	Betalsopsäck hämtas normalt vid fastigheten i samband med ordinarie tömning av kärl. Betalsopsäck kan även lämnas vid återvinningscentral eller Region Gotlands mottagningsstation för betalsopsäckar. Matavfall lämnas separat vid återvinningscentral eller i eget fastighetskärl för matavfall. Betalsopsäcken får inte väga mer än 8 kg.
Latrin Se definition 2 § 8. Innersäckar, påsar av plast, bindor, tamponger, våtservetter, tops, blöjor eller dylikt får inte förekomma i latrinkärlet då dessa stör efterbehandlingsprocessen.	För latrin används behållare som tillhandahålls av Region Gotland. Det är fastighetsinnehavarens ansvar att se till att kärlet är rent på utsidan och väl förslutet före hämtning för att arbetsmiljöproblem, skada, lukt eller annan olägenhet inte ska uppstå.	För hämtningsintervall se 22 §. Latrinkärl borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som Region Gotland tillhandahåller Latrinkärlet får väga max 15 kg.
Slam och andra material från enskilda avloppsanläggningar Bindor, tamponger, våtservetter, tops, blöjor och dylikt får inte förekomma i	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller	För tömningsintervall se 22 §. För förutsättningar för tömning se 14-14a §§.

anläggningen då dessa stör efterbehandlingsprocessen.	tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran. Andra uttjänta filtermaterial hanteras enligt tillverkarens rekommendationer.	Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska vara förpackat eller tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras av fordon utrustat med kran eller suganordning.

Avfallsslag	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Matfett, fettavskiljarslam och frityroljor Flytande matfett är exempelvis frityrolja.	Matfett som lämnas till återvinningscentral ska vara väl emballerat, exempelvis i stängd flaska, för att undvika lukt och annan olägenhet uppkommer. Avfallet ska vara tydligt märkt och helst i originalförpackning med uppgift om innehåll.	För tömningsintervall se 22 §. Fast matfett från avskrap sorteras ut och lämnas i påsen för matavfall. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Grovavfall Avfall under kommunalt ansvar som är för tungt eller skrymmande eller på andra sätt olämpligt att lämna i kärl eller säck.	Grovavfall som lämnas vid återvinningscentral ska vid behov emballeras i genomskinlig säck eller i behållare av samma materialslag som avfallet. Grovavfall kan också transporteras i behållare som töms vid återvinningscentral.	Grovavfall ska lämnas sorterat enligt instruktioner på återvinningscentralen. Grovavfall kan också lämnas i container som töms av renhållaren. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet Avfall från byggande, rivning och anläggningsarbeten.	Inga särskilda krav på emballering.	Sorteras vid källan i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och sten), metall, glas, plast och gips. Fraktionerna ska förvaras skilt från varandra och annat avfall. Lämnas på återvinningscentralen alternativt till verksamhet som har tillstånd eller anmälningsbeslut enligt miljöbalken för sådan hantering. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Bygg- och rivningsavfall från verksamheter Avfall från byggande, rivning och anläggningsarbeten. Avgift tas ut enligt gällande taxa.	Inga särskilda krav på emballering.	Sorteras vid källan i åtminstone följande sex fraktioner: trä, mineral (betong, tegel, klinker, keramik och sten), metall, glas, plast och gips. Fraktionerna ska förvaras skilt från varandra och annat avfall. Lämnas på återvinningscentralen alternativt till verksamhet som har tillstånd eller anmälningsbeslut enligt miljöbalken för sådan hantering.
Trädgårds- och parkavfall Trädgårdsavfall är biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus eller om det till sin art och sammansättning liknar trädgårdsavfall från	Växtavfall från invasiva växtarter (växtdelar, frön och jord) emballeras i dubbla, väl förslutna, påsar för att förhindra spridning under transport till återvinningscentral. Övrigt trädgårdsavfall lämnas oemballerat på anvisad plats på återvinningscentralen. Invasiva växtarter måste hanteras varsamt för	Hushåll får genom egen försorg transportera bort trädgårdsavfall som uppkommit i det egna hushållet till återvinningscentral. Trädgårdsavfall ska lämnas enligt instruktioner på återvinningscentralen.

hushåll. Invasiva växtarter[4] som hotar den inhemska biologiska mångfalden måste hanteras med särskild försiktighet.	att inte sprida sig vidare; packa in växtdelarna tätt i dubbla plastpåsar och försegla dem noggrant, och kassera sedan materialet som restavfall, inte som trädgårdsavfall.	Växtavfall från invasiva växtarter lämnas enligt instruktioner på återvinningscentral med särskild mottagning av invasiva växtarter. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Avfallsslag	**Krav på emballering**	**Instruktion för hämtning/lämning**
Farligt avfall Farligt avfall är ett ämne eller föremål som kan ge allvarliga skador på människor eller miljö. Exempel på farligt avfall är • Färg, lackavfall samt hartser • Lim (kontaktlim, epoxilim, spackel, fogmassa) • Lösningsmedel • Lysrör, lågenergilampor, glödlampor • Bekämpningsmedel (insektsspray, ogräsmedel) • Sprayburkar med innehåll • Starkt surt eller alkaliskt avfall (kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel) • Spilloljor och annat oljeavfall • Kvicksilver	Farligt avfall ska vara tydligt märkt och helst i originalförpackning med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas.	Hushåll får genom egen försorg transportera bort farligt avfall som uppkommit i det egna hushållet till återvinningscentral. Farligt avfall ska lämnas enligt instruktioner på återvinningscentralen Verksamheter ska lämna farligt avfall till godkänd mottagare som har tillstånd från länsstyrelsen. Verksamheter som själva transporterar farligt avfall till behandlingsanläggning, ska följa länsstyrelsen transportkrav.
Batterier >3kg Bilbatterier, batteri till cykel och andra större startbatterier som väger mer än 3 kg.	Ställs upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra/innehåll rinner ut.	Lämnas enligt anvisning vid återvinningscentral eller återförsäljare.
Batterier <3kg Engångsbatterier och uppladdningsbara. Om kasserade produkter innehåller lösa urtagbara batterier ska dessa plockas ur. Är batterier inbyggda i produkten hanteras den som konsumentelavfall.	Inga krav på emballering.	Lämnas enligt anvisningar vid återvinningscentral eller till andra insamlingsställen som producenterna tillhandahåller, exempelvis vid matvarubutiker. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Konsumentelavfall Elektroniska produkter som normalt finns i en bostad. Produkter med sladd eller batteri.	Inga krav på emballering.	Lämnas enligt anvisningar vid återvinningscentral eller återförsäljare. Kyl- och frysmöbler får inte innehålla matrester eller förpackningar eller dylikt när de lämnas in. Annan transportör godtas enligt 10 a §.

[4] För mer information om invasiva arter hänvisas till Naturvårdsverket, https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/

Läkemedel samt kasserade kanyler och sprutor.	Läkemedel lämnas i behållare/påse som tillhandahålls av apotek. Kasserade kanyler och sprutor lämnas i behållare avsedd för ändamålet som tillhandahålls av apotek som Region Gotland har avtal med eller på någon av Region Gotlands vårdcentraler.	Läkemedel lämnas till valfritt apotek.

Avfallsslag	Krav på emballering	Instruktion för hämtning/lämning
Döda sällskapsdjur Sällskapsdjur är djur som normalt finns inomhus i en bostad, exempelvis hund, katt, kanin, hamster, orm, fågel och fiskar med mera	Mindre döda sällskapsdjur som lämnas som restavfall ska läggas i en påse av lämpligt material.	Mindre döda sällskapsdjur kan grävas ner på den egna fastigheten eller lämnas i kärlet för restavfall. Kontakta Region Gotland för närmare bestämmelser. Döda sällskapsdjur kan också lämnas till veterinär för omhändertagande.
Avfall från husbehovsjakt Vid husbehovsjakt kan mindre mängd slaktbiprodukter uppstå.	Mindre mängd slaktbiprodukter som lämnas som matavfall ska läggas i de matavfallspåsar som tillhandahålls av Region Gotland. Horn, klövar etcetera kan lämnas i restavfallskärlet.	Slaktbiprodukter som uppstår vid husbehovsjakt kan lämnas kvar i skogen. Kontakta Region Gotland för närmare bestämmelser.
Andra animaliska biprodukter än döda sällskapsdjur och matavfall. Exempelvis butiksavfall såsom kasserade varor av animaliskt ursprung.	Före detta livsmedel från butik ska av avfallslämnaren hållas skilt från matförpackningen till exempel glasburkar, plastförpackningar med mera	Behållare och fordon ska märkas med rätt kategori och texten "Ej avsett att användas som livsmedel". Transporten ska åtföljas av ett handelsdokument för spårbarhet (Jordbruksverket) Det animaliska materialet måste transporteras till en godkänd behandlingsanläggning. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Icke skrymmande förpackningar Förpackningar av plast, papper, metall och glas.	Lämnas oemballerade i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas till.	Efter att nytt insamlingssystem för hushåll är infört, se § 22, ska hushåll lämna icke skrymmande förpackningar i de fastighetsnära kärlen alternativt på återvinningsstation. Förpackningarna behöver inte vara rengjorda. Det räcker med att de är tömda från matrester och produktinnehåll.

Skrymmande förpackningar Förpackningar av plast, papper och metall. Förpackningar som på grund av sin storlek kräver annan insamling än fastighetsnära insamling.	Lämnas oemballerade i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas till.	Skrymmande förpackningar kan lämnas på återvinningsstation eller återvinningscentral. På återvinningscentralen kan även andra förpackningsslag än plast, papper, metall lämnas såsom träpallar.
Returpapper Tidningar och trycksaker. Kuvert sorteras som restavfall.	Lämnas oemballerade i de behållare/kärl som tillhandahålls/anvisas till.	Returpapper ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av Region Gotland. Efter att nytt insamlingssystem för hushåll är infört, se § 22, ska hushåll lämna returpapper i de fastighetsnära kärlen alternativt på återvinningsstation.
Avfallsslag	**Krav på emballering**	**Instruktion för hämtning/lämning**
Däck Bildäck, cykeldäck och andra mindre däck.	Inga krav på emballering.	Cykeldäck och andra mindre däck kan lämnas enligt anvisningar vid återvinningscentral. Däck måste separeras från fälg. Fordonsdäck lämnas till gummiverkstad eller återförsäljare.
Ammunition med mera Ammunition, nödraketer, fyrverkerier och andra explosiva produkter.		Lämnas till Polisen.
Återbruk Produkter eller material som kan användas igen, med eller utan rengöring och reparation	Inga krav på emballering.	Återbrukbara varor och material lämnas direkt till second hand-aktör eller, vid återvinningscentral med särskild mottagning av återbruk. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Textilier Textilavfall från hushåll och verksamheter	Inga krav på emballering.	Hela, rena, användbara produkter lämnas direkt till second hand-verksamhet eller, vid återvinningscentral med särskild mottagning av återbruk. Textilier som består av strumpor eller underkläder eller är mögliga eller angripna av skadedjur eller är fläckigt, nedsmutsat, slitet eller trasigt kan läggas i restavfallet. Annan transportör godtas enligt 10 a §.
Fiskeredskap av plast från hushåll eller som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll	Inga krav på emballering.	Plastfiskeredskapen ska sorteras ut och förvaras skiljt från annat avfall. Om en elutrustning är inbyggd eller på annat sätt ingår i ett fiskeredskap som har blivit avfall ska elutrustningen avlägsnas innan fiskeredskapet lämnas, om den kan avlägsnas på ett enkelt sätt. Om elutrustningen inte kan avlägsnas på ett enkelt sätt ska fiskeredskapet som har blivit

		avfall lämnas som elavfall. Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Inert avfall	Inga krav på emballering.	Bör sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Exempel på den typen av material är porslin, keramik och spegelglas. Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Skrymmande plast som inte är förpackningar	Inga krav på emballering.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.

Avfallsslag	**Krav på emballering**	**Instruktion för hämtning/lämning**
Böcker med hård pärm	Inga krav på emballering.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Litiumbatterier Mobilbatterier Laptopbatterier Trasiga litiumbatterier Litiumbatterier över 0,5kg	Inga krav på emballering.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Asbest från hushåll Kan finnas i takpannor, fasadplattor, isolering kring rör, eternitblomlådor, fönsterbrädor	Förpackas noggrant i plast och med tejp, så att det inte finns risk för kross och att damm bildas. Förpackningarna får inte väga mer än vad en person kan lyfta.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Deponi	Avfall som inte kan återbrukas, återvinnas eller förbrännas.	Får inte blandas med annat avfall. Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.
Spillolja från hushåll	Ska hällas över i cistern vid miljöstationen alternativt i behållare som är tydligt märkt med uppgift om innehållet.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.

Jord (även uppgrävda massor), sten och muddermassor från icke yrkesmässig verksamhet	Lämnas löst.	Lämnas till anvisad plats på återvinningscentral.

Bilaga 2 – Avfallsutrymmen och transportvägar

Behållarens placering och dragväg

Riktlinjer och rekommendationer

- Uppställningsplats och utrymmen för avfallsbehållare ska ha fri höjd om minst 2,1 meter.

- Dragvägen ska ha en bredd på minst 1,2 m. Vid riktningsändring mer än 30 grader ska bredden vara minst 1,35 m. Måtten gäller även utomhus avseende hindrande växtlighet.

- Avfallsbehållare får inte vara placerade på sockel eller upphöjning.

- Fastighetsinnehavare ska se till att den väg som behållaren behöver dras av renhållaren hålls i sådant skick att behållaren utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

- Om höjdskillnader i dragvägen förekommer anordnas ramper med maxlutning 1:12 (ca 8 % lutning). Efter högst 6 m oavbruten rampsträcka, samt före, mellan och efter rampsträckor, ska ett plant vilplan med en längd på minst 2,0 m anordnas. Särskilda ramper ska undvikas i största möjliga mån. Vid nybyggnation ska ramper anordnas med maxlutning 1:20 (5 %) och förses med minst 2 m långa vilplan. Trappor eller trappsteg får inte förekomma.

Avfallsutrymme

- I branschorganisationen Avfall Sveriges handbok för avfallsutrymmen finns rekommendationer på hur avfallsutrymmen bör utformas. Före, mellan och efter rampsträckor ska finnas ett plant vilplan med en längd på minst 2,0 m

- För att minska risk för brandspridning bör avfallsbehållare utomhus placeras minst 6 m från byggnads fasad eller utskjutande tak. För brandklassade väggar kan avståndet minskas beroende på vilken brandklassning väggen har. Generellt kan avfallsbehållaren placeras närmare om väggen har hög brandklassning (till exempel EI60 eller högre). Exakta regler kan variera, så det är bäst att kontrollera med aktuella byggnormer och lokala föreskrifter för den specifika platsen. Hänvisar till Boverkets byggregler (BBR) för detaljerade riktlinjer.

- Avfallsutrymmen får inte placeras så att avfall transporteras genom utrymmen där personer vistas mer än tillfälligt eller där livsmedel förvaras. De får inte heller placeras så att illaluktande avfall måste transporteras genom allmänna utrymmen i direkt anslutning till bostäder eller arbetslokaler.

- Utrymmen och anordningar för avfallshantering som är gemensamma för boende ska vara tillgängliga för rörelsehindrade.

- Utrymmen för avfall och utsorterade förpackningar ska vara tydligt skyltade.

- Avfallsutrymme ska vara väl ventilerat.

- Transportväg och avfallsutrymme ska ha god belysning. Avfallsutrymme minst 100 lux. Strömbrytare placeras cirka 1,3 meter över golv.

- Avfallsutrymme ska ha takhöjd på minst 2,1 meter och fri arbetsyta på minst 1,35 meter x 1,35 meter framför behållare.

- Dörröppning till avfallsutrymme ska ha en fri höjd på minst 2 meter och en bredd på minst 1 meter (dörr till grovavfallsutrymmen med en bredd på minst 1,2 meter). Dörr ska kunna spärras i uppställt läge och kunna öppnas inifrån utan nyckel.

- Hindrande trösklar får inte förekomma. Golv i avfallsutrymmen ska vara halkfria.

Transportväg för hämtningsfordon

- Transportväg ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

- Backning med hämtningsfordon ska undvikas.

- Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av avfall under kommunalt ansvar ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används hämtningsområdet.

- Väg för hämtningsfordon ska vara minst 3,1 meter bred och ha en fri höjd på 4,5 meter med avseende på till exempel vegetation samt fri bredd om minst 3,6 meter som framgår av figur nedan.

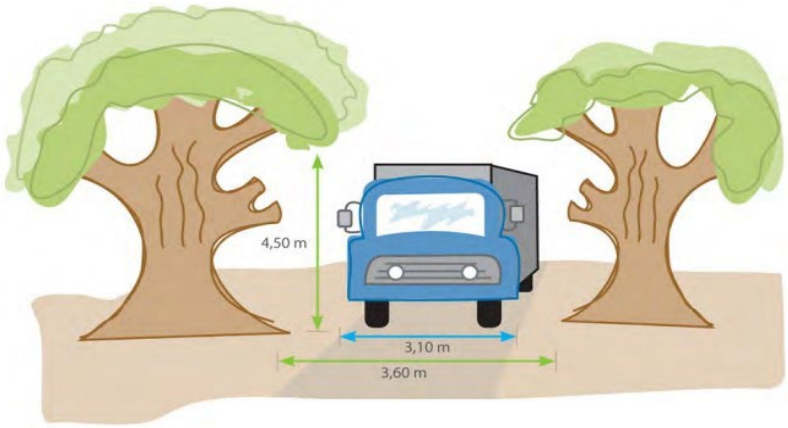

- Vid återvändsgatan ska det finnas vändplats för tung lastbil. T-korsning samt vändplats för hämtningsfordon ska vara utformad så att de uppfyller de krav på minimått som framgår av figur till höger.

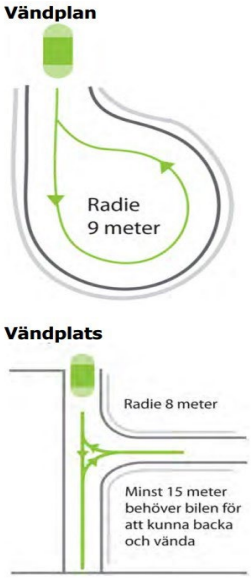

Gränsvärden vid lyft eller drag

- Gällande arbetsmiljöregler medför begränsningar beroende på avfallsslag och vilken behållartyp och storlek som får användas. Gränsvärdet bör enligt arbetsmiljöverket vara för igångsättande av behållare är 300 N och för kontinuerlig förflyttning 200 N.

Övrigt

- Bestämmelser om avfallsutrymmen och hämtningsvägar finns bland annat i Boverkets byggregler (BFS 2024:8) och Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS 2019:8 och 2020:1).

Bilaga 3 - Råd och regler för enklare tömning av enskilt avlopp

Om du har ett enskilt avlopp med trekammarbrunn, tvåkammarbrunn, sluten tank, eller minireningsverk, gäller dessa regler för att tömning och drift ska fungera på bästa sätt. Du som fastighetsägare ansvarar för att din anläggning är anpassad efter gällande råd och regler.

Råd och regler

Följande råd och regler gäller vid din anläggning:

- Brunnslock som måste lyftas får inte väga mer än 15 kilogram, enligt avfallsföreskrifter för Region Gotland.
- Bilväg fram till uppställningsplats, det vill säga plats där slamfordonet uppehåller sig i samband med tömning, ska ha fri höjd på 4,5 meter, vägens bredd ska vara minst 3,1 meter och fri bredd om minst 3,6 meter, bärigheten minst 28 ton, ha fri sikt, vara röjd från växtlighet och möjlighet för slambilen att vända.
- Uppställningsplatsen får inte ligga på ett backkrön eller i en kurva och annan trafik ska kunna köra förbi, det vill säga trafiksäkert utformad.
- För att slamtömning ska kunna utföras ska avståndet mellan fordonets uppställningsplats och brunnens/tankens anslutningspunkt normalt vara högst 10 meter (krav på kortare avstånd kan förekomma till exempel vid ojämn eller lutande mark). Slangdragning medför mycket hög belastning för chauffören. Gäller vid nyanläggning eller ändring av befintlig avloppsanläggning, då nytt tillstånd krävs och slamavskiljaren ska bytas. Högre avgift tillämpas vid tömning av befintliga anläggningar om dubbel bemanning behövs.
- Det vertikala/lodräta avståndet från bilens uppställningsplats och botten på avskiljaren/tanken får inte överstiga 5 meter.
- Håll vägen snö- och halkfri på vintern.
- Dränering av mark bör undvikas när väg anläggs till ny fastighet.

Framkörningsavgift

- En framkörningsavgift debiteras om slamfordonet inte kommer fram till brunnen eller om Arbetsmiljöverkets regler inte följts. Avgift för framkörning följer av avfallstaxan som finns på www.gotland.se

Placering och utformning av anläggningens anslutningspunkter – förlängningsslang eller rör

Om din tank/avskiljare inte ligger intill en körbar väg kan en sugledning alternativet en sugslang läggas ut innan tömning, avståndet får ej överstiga 50 meter mellan anslutningspunkter.

Du kan använda PE80 rör med måtten 90x8,2 mm som har lång livslängd och är lämplig för nedgrävning, eller PVC rör med diametern 75 mm. Båda behöver en kraftig förankring i mark för att klara de påfrestningar som blir vid slamsugning.

Om du väljer att ha en lös slang (ovan mark) behövs det en PVC slang för vakuum och tryck 75 mm i diameter, så kallad slamsugningsslang. Den bör skyddas från solljus.

Du behöver även anslutningar av en typ som heter ”snabbkoppling modell 42”med slangsockel 75 mm, han- och honkoppling. Vid installationen ska ”han-kopplingen” vara vid tanken/avskiljaren och ”hon-kopplingen” vid punkten där bilens slang ska kopplas in. Om du har en fast sugledning som tömningssystem används en arbetsslang dvs. en extra bit slang med koppling, mellan punkten för slamsugningskopplingen och brunnens botten. Arbetsslangen ska tillhandahållas av dig och bör förvaras på en skyddad plats mellan tömningar. Vid avsaknad av arbetsslang, tillhandahåller Region Gotland arbetsslang mot en avgift per påbörjad 10 meter.

Ur arbetsmiljösynpunkt ska slangkopplingar på sugledning monteras minst 40 cm över markytan.

Vid tömning

Innan slamtömning skickar vi avisering till dig om att vi kommer för att tömma din brunn/tank. Du får gärna delta när vi tömmer avloppet. Chauffören kan ge dig värdefulla tips om din anläggning.

Tänk på att:

- Väg ska vara framkomlig enligt avfallsföreskrifterna Bilaga 2.
- På vintern ska gångvägar snöröjas och hållas halkfria.
- Placera ut den röda flaggan som Region Gotland tillhandahåller vid anslutningsplatsen. Det går även bra att märka ut brunnen på annat sätt.
- Brunnslock och kopplingar ska vara åtkomliga.
- Brunnslock eller tank måste vara låst eller på annat sätt barnsäkras tills chaufför kommer, vi lämnar i säkert skick.

Om du har en sluten tank kan det finnas risk att det slam som finns i tömningsröret fryser under vinterhalvåret. Töm tanken innan den blir överfull.

Lock och kopplingar

- Lock eller anslutningar ska synas väl, märk ut platsen med röda flaggan som du kan få hemskickad efter kontakt med kundtjänst.
- Locket får inte vara blockerat eller nedgrävt.
- Vintertid ska locket vara framskottat och du behöver se till att det inte har frusit fast.
- Locket ska vara lätt att lyfta och kunna öppnas av en person. Lock som ska lyftas får inte väga mer än 15 kilogram.

Region Gotland tillhandahåller mot avgift lås till slambrunnar som inte är försedda med annan låsanordning. Kund är ansvarig för underhåll av lås.

Drift och underhåll

- Det är bara brunnen som töms för att förhindra infiltrationen från att sättas igen. Det är vid infiltrationen som själva reningen sker. Brunnen, eller slamavskiljaren, har flera kamrar för att minska hastigheten på avloppsvattnet så att slammet hinner sjunka medan vattnet fördröjs och rinner i jämnare takt ut i marken.
- Kontrollera din brunn och se till att det bara finns slam i den första kammaren. Finns det slam i de andra kamrarna är brunnen överbelastad och behöver tömmas oftare, kontakta kundtjänst och ändra ditt tömningsintervall.
- Använd inte markytan för infiltration som parkeringsplats, hästhage eller körväg. Det packar marken, reningen försämras och anläggningen kan sättas igen.
- Dagvatten, dräneringsvatten och bassängbadvatten ska inte ledas till brunnen. Stora mängder vatten vid enstaka tillfällen riskerar att slam spolas ut och påverkar infiltrationsbädden negativt.
- Backspolningsvatten från exempelvis reningsfilter ska heller inte anslutas till avloppsanläggningen.
- Vid stora brister på brunnen, tex trasig mellanvägg finns behov av byte/renovering. Kontakta Avdelning Bygglov & Miljö, enhet Vatten för råd.

Tillsammans tar vi hand om miljön

Utsläpp av avloppsvatten kan påverka ytvatten och grundvatten. Det kan förorena både din egen och grannarnas vattentäkt och dessutom betyda störande lukt och försumpning. Avloppsvatten påverkar badvatten och fiske och bidrar till igenväxning av sjöar och vattendrag.

Var rädd om ditt avlopp. Skölj inte ur stekpannan med varmt vatten eftersom fettet stelnar i avloppet och kan orsaka stopp. Torka i stället ur stekpannan med hushållspapper och släng pappret i matavfallet. Vid flytande mängder, fyll på en plastbehållare med en tratt avsedd för fett[5] och lämna behållaren på återvinningscentralen.
Överdosering av tvätt- och diskmedel är ett annat problem som belastar miljön. Välj miljömärkta och fosfatfria medel.
Spola aldrig ner:

- Kemikalier och mediciner eftersom de inte kan brytas ned i infiltrationsanläggningen eller i reningsverket, då förstörs den biologiska reningsprocessen och vattnet rinner orenat ut i våra sjöar och vattendrag.
- Tops, tamponger, bindor, våtservetter och blöjor eller annat som kan orsaka stopp och skada anläggningen.
- Cigarettfimpar, de innehåller kadmium vilket tillsammans med kvicksilver hör till de farligaste tungmetallerna.

Kontakter

Teknikförvaltningens kundtjänst
Telefon: 0498-269000
E-post: kundtjanst.tsf@gotland.se
Hemsida: www.gotland.se/avfall

[5] Tillhandahålls gratis av Region Gotland